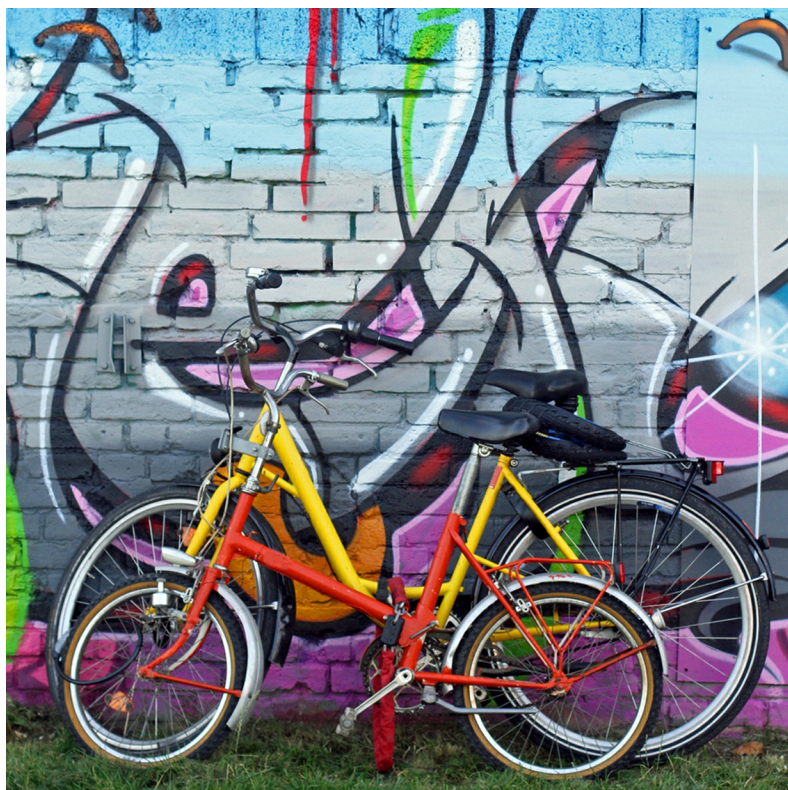

Fietsen in Berlijn

Linda Huijsmans

Colofon

Fietsen in Berlijn

©2017 Odyssee Reisgidsen | www.odyssee-reisgidsen.nl

©2017 Linda Huijsmans

Alle rechten voorbehouden

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Vijfde geactualiseerde druk, juni 2017

Auteur: Linda Huijsmans

Serieredactie: Bartho Hendriksen en Leo Platvoet

Foto's: Linda Huijsmans tenzij anders vermeld

Kaarten: UvA Kaartenmakers, Castricum | www.uva-kaartenmakers.nl

Dank

Met speciale dank aan Susanne Borowski.

Odyssee Reisgidsen

Odyssee Reisgidsen levert zijn titels als paperback of als e-book. Paperbacks zijn verkrijgbaar bij de (reis)boekhandel in Nederland en Vlaanderen, via Bol.com of de Odyssee-website. De e-books zijn alleen verkrijgbaar via de Odyssee-website. Daarbij kan de reiziger zijn of haar eigen gids samenstellen.

Uiteraard proberen wij de geboden informatie zo actueel en accuraat mogelijk te houden. Toch kunnen er onvolkomenheden en fouten in de tekst voorkomen.

Odyssee aanvaardt daarvoor geen verantwoordelijkheid.

Legenda kaarten

De cijfers op de kaarten geven het aantal kilometers aan vanaf het startpunt.

Volg Odyssee op Facebook en Twitter

Foto omslag paperback: Fietsen voor Schloss Charlottenburg

Foto titelpagina: Fietspauze langs de muur. Foto Barbara-Maria Damrau

Foto pag. 5: Terrassen op de Gendarmenmarkt

ISBN 9789461230027

Voorwoord

Berlijn is een uitgestrekte en groene stad en bovendien erg fietsvriendelijk. Bergen of heuvels van enige betekenis zijn er nauwelijks en er komen steeds meer fietspaden bij. Dat maakt de fiets tot het ideale vervoermiddel om Berlijn te verkennen. Je kunt afstappen waar en wanneer je wilt en dat geeft je de kans écht kennis te maken met de vele gezichten en verhalen van de oude en nieuwe hoofdstad van Duitsland.

In deze gids vind je zes routes die elk een aspect van het leven en de geschiedenis van Berlijn laten zien. Natuurlijk voeren die je langs de bekende bezienswaardigheden, maar minstens zo vaak kom je op plekken waar geen toerist te bekennen is.

Aan het begin van elke route staat een korte schets van het thema en de aard van de route. De afstanden variëren van 5,6 tot 17,4 kilometer. Dat lijkt misschien niet veel, maar doordat je vaak afstapt, hier en daar een terrasje pakt of even lekker door een park of bezienswaardigheid wilt slenteren, kun je er uren over doen.

*Veel fietsplezier in Berlijn.
Linda Huijsmans*

Tips

Uiteraard houdt Odyssee zich aanbevolen voor reacties van kritische lezers. Zijn er foutieve vermeldingen, wijzigingen in openingstijden, prijzen en dienstregelingen in deze gids? Of moet de route worden aangepast? Ook dat horen we graag! Ga naar www.odyssee-reisgidsen.nl/contact.htm

Inhoudsopgave

Fietsstad Berlijn

Met de fiets door Berlijn 7

Berlijn in vogelvlucht

Fietsroute 1 11

Langs de Muur

Fietsroute 2 26

Het Oude Oosten

Fietsroute 3 42

Kreuzberg: alternatief, hip en multicultureel

Fietsroute 4 51

Prenzlauer Berg: populair en trendy

Fietsroute 5 62

Het groene westen

Fietsroute 6 72

Kaders

Scheunenviertel 23

Homo- en lesbocultuur in Kreuzberg 55

Stadsontwikkeling 68

Met de fiets door Berlijn

Fietsers bij het Altes Museum aan het Schloßplatz

Deze gids is geschreven als aanvulling op de standaard-reisgidsen. Grote toeristische attracties zullen niet of alleen kort worden genoemd. Neem dus zelf een goede reisgids mee en ook een plattegrond van de stad. In de routebeschrijvingen is vooral aandacht voor zaken die in de meeste reisgidsen niet aan bod komen.

Fietsverhuur

Fietsen huren is in Berlijn geen enkel probleem. Er zijn een paar grote ketens met vestigingen door heel Berlijn, maar informeer vooral ook bij de fietswinkel in de buurt of je hotel. Het kost gemiddeld twaalf euro per dag. Vraag vooral om korting als je meerdere dagen wilt huren.

Adressen

Fahrradstation Zes vestigingen in het centrum van de stad. Online boeken is mogelijk. www.fahrradstation.de.

Fat Tire Bikes Bij Fernsehturm en Bahnhof Zoo www.berlin.fattirebiketours.com. Ook fietstochten met gids.

Berlin on Bike Kulturbrauerei, Prenzlauer Berg www.berlinonbike.de. Ook fietstochten met gids.

Fiets mee in het openbaar vervoer

Je mag altijd je fiets meenemen in U- of S-Bahn, mits je ze in de daarvoor bestemde wagens plaatst. Die zijn herkenbaar aan het fietslogo op de deur. Als de trein vol is heb je pech en moet je wachten tot de volgende. Als het heel druk is hebben rolstoelen en kinderwagens voorrang boven fietsers.

Kaartjes: Zolang je niet buiten de stadsgrenzen komt, zit je in tariefgebied AB.

8 Met de fiets door Berlijn

Een enkeltje (*Einzelfahrschein*) voor jezelf is 2 uur geldig en kost €2,80. Neem je er vier tegelijk dan betaal je €9. Ook moet je een speciaal fietskaartje kopen (*Einzelfahrschein Fahrrad*) voor €1,90. Ga je niet meer dan drie haltes, dan is een *Kurzstrecke*-kaartje goedkoper. Verkrijgbaar voor zowel jezelf als voor je fiets (€1,70 resp. €1,20).

Fietsverkeersregels

Fietsstad Berlijn

Er zijn geen grote verschillen met Nederland, maar voor een paar dingen moet je wel opletten. Hoewel Berlijn een fietsvriendelijke stad is, houdt het autoverkeer niet zo vanzelfsprekend rekening met fietsers als we in Nederland gewend zijn. Blijf er dus altijd alert op of iemand jou heeft gezien.

De politie is erg strikt, met als gevolg dat (bijna) iedereen zich keurig aan de regels houdt. Protesteren of boos worden tegen een agent werkt absoluut averechts. De neiging van veel Nederlanders om voorrang te 'nemen' of nog net ergens tussendoor te schieten kun je in Berlijn beter achterwege laten. Het gevolg is dat je meer ontspannen gaat fietsen. En hé, je bent op vakantie, dus waarom niet?

Verder is het naast elkaar fietsen alleen toegestaan als je het andere verkeer niet hindert. In de praktijk is dat meestal alleen in rustige parken het geval. Rijd in smalle of drukke straten en bij twijfel daarom altijd achter elkaar.

Berlijn heeft nog veel straten waar het wegdek uit grote keien bestaat. Dat fietst niet echt aangenaam en daarom nemen veel Berlijners daar de stoep. Formeel mag het niet en voetgangers hebben altijd voorrang, dus wees voorzichtig. Bij een ander achterop de bagagedrager gaan zitten is formeel verboden. Als bij een kruising geen apart verkeerslicht voor fietsers staat, moet je gebruik maken van het voetgangerslicht.

Wil je op een druk kruispunt linksaf slaan, steek dan eerst recht over en ga vervolgens met het andere verkeerslicht linksaf. Steeds meer fietspaden hebben een aparte voorsorteerstrook, vaak met een eigen verkeerslicht. Is dat niet het geval, stel je dan rechts op en volg de voetgangerslichten.

Vrijliggende fietspaden zijn natuurlijk het prettigst en gelukkig komen er daar steeds meer van in Berlijn, dat zich graag profileert als groene stad. Zodra het bekende ronde blauwe bord met de witte fiets er bij staat, ben je verplicht het fietspad te gebruiken.

Eigen fiets mee in de trein

De NS en de Deutsche Bahn hanteren verschillende regels en prijzen als het gaat om het meenemen van je fiets. Vouwfietsen, mits ingeklapt, vormen geen probleem, maar voor gewone fietsen geldt:

Deutsche Bahn (€9, reserveren verplicht; www.bahn.de/p/view/service/fahrrad/mitnahme/fahrradkarte_online.shtml);

NS (€12 plus €4 reserveringskosten. Online reserveren kan. In de ICE zijn geen fietsen toegestaan;

www.nsinternational.nl/nl/voorbereiding-thuis/fiets-meenemen-in-de-trein).

Overnachten

Hotels zijn er meer dan genoeg in Berlijn. Zie www.booking.com. Maar er is ook een groot aanbod aan appartementen die voor een paar nachten tot een paar weken te huur zijn.

Onder andere bij:

Mowitania, www.mowitania.de

TC-Apartments, www.tc-apartments-berlin.de

Holidayflats, www.holidayflats-berlin.com

Appartementen in Europa, www.waytostay.com/nl/

Berlijnse (eigen)aardigheden

Voor je gaat fietsen is het handig om een paar dingen te weten over de stad en zijn bewoners. Zo is de nummering van de huizen anders dan wij gewend zijn. Bijna altijd begint de telling aan de ene kant van de straat, loopt door tot het eind en gaat dan aan de overkant verder.

Hoewel Berlijn een internationale stad is, houden veel inwoners, en dus ook de restaurants, zich aan de Duitse gewoonte om tussen de middag warm te eten. Als je aan het eind van de ochtend ergens neerstrijkt voor een kopje koffie, kijk dan niet raar op als je andere gasten achter een bord aardappelen vindt. Het is echter altijd mogelijk om andere, kleinere gerechten of alleen koffie te bestellen.

Het is een goede Berlijnse gewoonte om op zondag uitgebreid te ontbijten.

Overall bieden cafés ontbijtbuffetten aan die vaak tot laat in de middag beschikbaar zijn.

Je bent niet in Berlijn geweest als je geen *Currywurst* hebt gegeten. Deze gebak-